

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ในวันที่ 23
ธันวาคม 2550 ขององค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จาก
8 หมู่บ้าน จำนวน 3,456 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย :
23 ธันวาคม 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 359 คน ซึ่งได้จากการคำนวณด้วย
สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1.2.1 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ด้วยสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 :
727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
e² แทน ความผิดพลาดที่ยอมรับได้

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05 แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{3,456}{1 + (3,456 \times 0.05^2)}$$

$$= 358.51$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 358.51 คน ผู้วิจัยเพิ่มตัวเลขเป็นจำนวนเต็ม คือ 359 คน

1.2.2 ทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 359 คน ออกเป็น 8 กลุ่ม โดยแบ่งตามสัดส่วนของประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแสดงตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร ในแต่ละกลุ่ม	จำนวนประชากรที่มีสิทธิ์ เลือกตั้งในแต่ละกลุ่ม	จำนวนตัวอย่าง ในแต่ละกลุ่ม
1	บ้านชี้เหล็ก หมู่ที่ 1	774	598	62
2	บ้านส้มโฮงน้อย หมู่ที่ 2	271	163	17
3	บ้านพิลา หมู่ที่ 3	404	259	29
4	บ้านชี้เหล็ก หมู่ที่ 4	520	357	37
5	บ้านโพนทอง หมู่ที่ 5	866	689	71
6	บ้านขามป้อม หมู่ที่ 6	788	610	63
7	บ้านนาแค หมู่ที่ 7	542	374	39
8	บ้านโนนหนามแท่ง หมู่ที่ 8	574	406	41
รวม		4,739	3,456	359

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม

$$\text{บ้านชี้เหล็ก หมู่ที่ 1} = \frac{359 \times 598}{3,456} = 62$$

1.2.3 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของแต่ละหมู่บ้านแล้ว โดยการจับสลากรายชื่อจากประชากร โดยผู้วิจัยจะเขียนรายชื่อประชากรใช้กระดาษ 1 แผ่น ต่อ 1 รายชื่อ ลงในกล่องแต่ละกล่อง(หมู่บ้าน)แล้วทำการจับสลากทีละรายชื่อจนครบตามจำนวน กรณีได้รายชื่อเดิมผู้วิจัยจะดำเนินการใส่ชื่อรายลงในกล่องเหมือนเดิม และดำเนินการจับสลากใหม่ให้ครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง (วันทนีย์ ชูศิลป์. 2524 : 135)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้รูปแบบสอบถาม และคำถามเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มีระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยคำถามจะครอบคลุมรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับเสนอแนะเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบ ที่ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขเสนอแนะปรับปรุง

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- 1) นายอริวัฒน์ ศรีเที่ยง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนิคมสายโท 12 ได้ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้องชัดเจนของภาษา
- 2) นายณัฐพงศ์ จันทร์หอม วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชำนาญการ ท้องถิ่น อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 3) นางเยาวินิตย์ อรัญวาส วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนศรีธวัชวิทยาลัย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลการวิจัย และออกแบบเครื่องมือ

2.2.5 นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .66 ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .91

2.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงแล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

3.2 ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยทุกหมู่บ้านและให้การอบรมผู้ช่วยผู้วิจัยในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลตามจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding from)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ จากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตามกลุ่มเพศ ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ t -test (Independent-Samples)

5.4 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ F -test (One – Way ANOVA)

ผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 และหากพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2534 : 119)

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณนาความ